

КРИТЕРІЇ
оцінки допустимості державної допомоги суб'єктам
господарювання на професійну підготовку працівників

1. Ці критерії застосовуються для проведення оцінки допустимості державної допомоги, яка надається суб'єктам господарювання на професійну підготовку працівників (далі – державна допомога), та встановлюють умови, за яких така державна допомога є допустимою для конкуренції.

2. У цих критеріях терміни вживаються в такому значенні:

дата надання державної допомоги – дата набрання чинності нормативно-правовим та/або розпорядчим актом та/або іншим документом, який надає право на отримання державної допомоги;

допустимі витрати – перелік витрат, що можуть бути відшкодовані отримувачам державної допомоги.

Під професійною підготовкою працівників розуміється професійне навчання працівників у значенні, наведеному в Законі України «Про професійний розвиток працівників».

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Господарському та Податковому кодексах України, законах України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», «Про захист економічної конкуренції», «Про освіту», «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», постанові Кабінету Міністрів України від 31 січня 2018 р. № 36 «Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризації суб'єктів господарювання» (Офіційний вісник України, 2018 р., № 14, ст. 473).

3. Ці критерії не застосовуються до державної допомоги:

що надається суб'єктам господарювання, які перебувають у скрутному становищі;

що надається для провадження експортної діяльності, яка безпосередньо пов'язана з обсягом експорту, створенням і функціонуванням мережі розповсюдження або іншими поточними витратами, пов'язаними з експортною діяльністю;

якщо її надання обумовлено виконанням отримувачем державної допомоги – іноземним суб'єктом господарювання обов'язкової вимоги щодо наявності головного офісу на території України; вимога мати філію та/або представництво на території України на дату отримання державної допомоги в розпорядження отримувачем державної допомоги дозволяється;

якщо її надання залежить від зобов'язання отримувача державної допомоги використовувати товари вітчизняного виробництва;

що надається для здійснення обов'язкової підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації працівників відповідно до вимог законодавства;

що надається вугледобувним підприємствам на покриття витрат, які виникли внаслідок їх закриття (ліквідації) та спрямовуються такими підприємствами на здійснення заходів з професійної підготовки працівників із метою подальшого пошуку такими працівниками нового місця роботи поза межами вугледобувної промисловості.

4. Державна допомога надається з метою стимулювання роботодавця підвищувати професійний рівень працівників.

5. Державна допомога суб'єктам господарювання надається в будь-якій формі, визначеній Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

6. До категорій отримувачів державної допомоги належать суб'єкти господарювання, що провадять господарську діяльність у будь-якій галузі.

7. Державна допомога повинна мати стимулюючий ефект. Державна допомога вважається такою, що має стимулюючий ефект, якщо:

а) отримувач державної допомоги звернувся за державною допомогою до початку здійснення заходу з професійної підготовки працівників або має підтвердження того, що право на отримання державної допомоги надано до початку здійснення заходу з професійної підготовки працівників;

б) звернення про отримання державної допомоги містить, зокрема, назву та категорію суб'єкта малого, середнього або великого підприємництва, опис заходу з професійної підготовки працівників, включно з датою його початку та закінчення, місце реалізації заходу, перелік необхідних витрат, форму надання та обсяг державної допомоги;

в) надавач державної допомоги підтверджує на підставі наданої отримувачем державної допомоги документації, що державна допомога призведе до істотного збільшення кількості, якості, тривалості заходів із професійної підготовки працівників або кількості працівників, які беруть участь у заходах із професійної підготовки працівників.

До державної допомоги у формі податкових заходів вимоги, передбачені підпунктами «а» – «в» цього пункту, не застосовуються.

Державна допомога у формі податкових заходів вважається такою, що має стимулюючий ефект, якщо право на отримання державної допомоги надано:

до початку проведення заходу з професійної підготовки працівників, за винятком випадків, де діяльність отримувача державної допомоги вже охоплювалася попередніми програмами підтримки у формі податкових заходів;

відповідно до об'єктивних критеріїв без подальших дискреційних дій надавача державної допомоги.

8. Максимальний розмір державної допомоги становить до 50 відсотків сукупного розміру допустимих витрат. Це значення може бути збільшено до 70 відсотків сукупного розміру допустимих витрат у таких випадках:

1) до 10 відсоткових пунктів у разі здійснення заходів із професійної підготовки працівників, що є особами з інвалідністю та/або незабезпеченими особами, та/або внутрішньо переміщеними особами, та/або учасниками бойових дій, які віднесені до однієї з категорій, зазначених у пунктах 19-20 частини першої статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

2) до 10 відсоткових пунктів у разі надання допомоги суб'єктам середнього підприємництва й до 20 відсоткових пунктів у разі надання допомоги суб'єктам малого підприємництва.

У разі надання державної допомоги на професійну підготовку працівників, які працюють у секторі морського транспорту, максимальний розмір державної допомоги може бути збільшено до 100 відсотків сукупного розміру допустимих витрат, якщо працівники, які проходять професійну підготовку, не є активними членами екіпажу судна, а є позаштатними працівниками судна, та професійна

підготовка здійснюється на судні, яке зареєстровано згідно з Кодексом торговельного мореплавства України.

9. Максимальний розмір державної допомоги, що може бути наданий отримувачу державної допомоги, визначається з урахуванням сукупного розміру державної допомоги.

10. Сукупний розмір державної допомоги, включно з незначною державною допомогою, яка надається отримувачеві державної допомоги на відшкодування тих самих допустимих витрат, розраховується як сума державної допомоги за всіма програмами державної допомоги та/або індивідуальної державної допомоги.

11. Державна допомога з визначеними допустимими витратами може поєднуватися з:

будь-якою іншою державною допомогою, якщо така допомога стосується різних визначених допустимих витрат;

будь-якою іншою державною допомогою, включно з незначною державною допомогою, щодо тих самих допустимих витрат, які частково або повністю перекриваються, якщо таке поєднання не призводить до перевищення максимального розміру державної допомоги, що може надаватися.

12. Визначення максимального розміру державної допомоги та суми допустимих витрат здійснюється з урахуванням податків і зборів (обов'язкових платежів), крім податку на додану вартість, відшкодування якого здійснюється відповідно до закону.

Перелік та сума допустимих витрат підтверджуються надавачем державної допомоги.

13. Державна допомога, що буде виплачена в майбутньому, у тому числі та, що виплачується кількома частинами, а також сума допустимих витрат приводяться надавачем державної допомоги у відповідність із їх розміром на дату отримання державної допомоги отримувачем державної допомоги в розпорядження.

14. Надавач державної допомоги після прийняття рішення про надання державної допомоги протягом шести місяців із дати надання державної допомоги або, якщо державна допомога надається у формі податкових заходів, протягом одного року з дня подання податкової декларації, або у випадку надання незаконної державної допомоги, щодо якої Уповноважений орган з питань державної допомоги (далі – Уповноважений орган) прийняв рішення про допустимість такої допомоги для конкуренції, протягом шести місяців після прийняття відповідного рішення Уповноважений орган на власному

офіційному вебсайті оприлюднює таку інформацію:

мета й форма надання державної допомоги;

підстави надання державної допомоги;

період надання державної допомоги;

найменування отримувача державної допомоги, його категорію (суб'єкт малого, середнього або великого підприємництва) та вид економічної діяльності;

загальний обсяг державної допомоги та її частку в загальному бюджеті діяльності чи робіт, на які надається державна допомога.

Така інформація повинна бути загальнодоступною та зберігатися в надавача державної допомоги протягом десяти років.

15. Державна допомога спрямовується на відшкодування суб'єктам господарювання допустимих витрат на:

1) оплату праці викладацького персоналу та працівників за час, протягом якого вони проходять професійну підготовку; проїзд; проживання; придбання навчальних матеріалів, інструментів й обладнання, які безпосередньо пов'язані з професійною підготовкою працівників та їх амортизацію в обсязі, необхідному для професійної підготовки працівників;

2) консультаційні послуги, пов'язані з професійною підготовкою працівників;

3) адміністративні, накладні витрати та витрати на оренду за час, протягом якого працівники проходять професійну підготовку.

16. У разі, якщо загальний обсяг державної допомоги перевищує 3 мільйони євро за офіційним курсом Національного банку, встановленим на дату надання державної допомоги, для одного отримувача державної допомоги, така державна допомога є допустимою, якщо додатково виконуються такі умови:

1) визначено недоліки ринку, які перешкоджають підвищенню рівня професійної підготовки працівників;

2) встановлено, що заходи державної допомоги сприяють виправленню ситуації на ринку, у разі якщо ринок не має можливості самостійно забезпечити підвищення рівня професійної підготовки працівників.

Заходи з підвищення рівня професійної підготовки працівників вважаються такими, що сприяють виправленню ситуації на ринку, якщо, зокрема:

а) надається перевага професійній підготовці працівників загального характеру, за результатами якої знання, уміння та навички в значній мірі можна застосувати в іншій сфері діяльності або в іншому підприємстві, установі, організації, над професійною підготовкою працівників спеціального характеру, за результатами якої знання, уміння та навички не можна застосувати або можна застосувати лише в обмеженій можливості в іншій сфері діяльності або в іншому підприємстві, установі, організації; захід професійної підготовки працівників одночасно може мати елементи як загального, так і спеціального характеру;

б) знання, уміння та/або навички, отримані за результатами професійної підготовки працівників, можуть бути передані іншим працівникам, що підтверджується таким:

професійну підготовку працівників організовано спільно кількома непов'язаними підприємствами, установами, організаціями або така професійна підготовка може бути корисною для працівників різних підприємств, установ, організацій; або

працівники отримують документ, який підтверджує проходження професійної підготовки, або таке проходження підтверджується кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності чи іншим уповноваженим суб'єктом; або

професійна підготовка працівників спрямована на категорії працівників, місця роботи (посади) яких важко заповнити на підприємстві, установі, організації та у відповідній сфері діяльності; або

знання, уміння та навички, отримані працівниками за результатами професійної підготовки, можуть бути використані ними поза межами їх професійної (виробничої) діяльності;

в) до професійної підготовки залучено незабезпечених осіб;

3) встановлено відсутність інших заходів (інструментів) для досягнення мети професійної підготовки працівників, які призводитимуть до менших негативних наслідків для конкуренції;

4) обґрунтовано необхідність отримання суб'єктами господарювання державної допомоги для досягнення її мети та вирішення проблем, на які спрямована така державна допомога;

5) максимальний розмір державної допомоги повинен обмежуватися до мінімуму, а саме повинен відповідати сумі чистих додаткових витрат, необхідних для досягнення мети державної допомоги (далі – дефіцит фінансування).

Дефіцит фінансування визначається на основі різниці між усіма надходженнями та усіма витратами, необхідними для досягнення мети державної допомоги, та усіма надходженнями та усіма витратами, які здійснив би отримувач державної допомоги без державної допомоги, у чистій (приведеній) вартості.

Надавач державної допомоги повинен надати детальні розрахунки дефіциту фінансування та зазначити перелік витрат, що будуть відшкодовані за рахунок державної допомоги, щоб гарантувати, що допомога обмежена необхідним мінімумом.

Уповноважений орган здійснює оцінку наслідків для конкуренції на основі передбачуваних позитивних та негативних наслідків впливу державної допомоги, беручи до уваги інформацію, зокрема надану надавачем державної допомоги, щодо конкурентів або споживачів, яких це стосується. Програми державної допомоги матимуть більш обмежений негативний вплив на конкуренцію, ніж індивідуальна державна допомога, спрямована на обмежену кількість конкретних отримувачів.

При визначенні негативних наслідків державної допомоги для конкуренції Уповноважений орган бере до уваги основні види спотворення конкуренції, викликані у зв'язку з наданням державної допомоги, а саме: покращення конкурентної позиції отримувача державної допомоги порівняно з іншими суб'єктами господарювання, які є його конкурентами, та географічний вплив, що, зокрема, призводить до перенесення господарської діяльності суб'єкта господарювання з одного регіону в інший без досягнення мети професійної підготовки працівників.
